

HERCZ DORMAN ALIZ*

**BETEKINTÉS AZ EURÓPAI ORSZÁGOK ZENEOKTATÁSI
RENDSZERÉBE (V.)**

A spanyol zenetanárképzés helyzetéről

Spanyolországban jelenleg csak általános iskolai zenetanárokat képeznek, akik hangszeresek vagy „muzikológusok” (hangszeres zenei, illetve zeneelméleti szakot végeztek) lehetnek. A középiskolai tanításhoz elegendő az – akár nem szakirányú – egyetemi diploma, és egy, a nyugati klasszikus zene történetével foglalkozó központi vizsga („oposición”) teljesítése bármelyik autonóm tartományban („Comunidad Autónoma”).

Az általános iskolai zenetanárképzés az 1990-es évektől az egyetemek oktatási karain folyik, ahol „Maestro en Educación Musical” oklevél szerezhető. A képzés bevezetését a főbb társadalmi csoportok (pártok, egyetemek, szakszervezetek és oktatási szakemberek) akkoriban nagy sikerként értékelték, annak ellenére, hogy a követelményrendszer sem felvételi vizsgát, sem magánének- vagy hangszeres oktatást nem tartalmaz – ily módon a jelentkezők zenei és pedagógiai ismereteit az oktatók fel sem tudják mérni.

2010-től viszont ez a képzési forma is fokozatosan megszűnik, mivel – a Bolognai Nyilatkozatra hivatkozva – az iskolai zenetanárképzést a 3 éves általános tanárképzés („Maestro en Educación Primaria”) váltja fel, mely szakosított diplomát nyújt a 6–12 éves diákok tanítására. A felsőbb évfolyamok oktatása ugyanakkor továbbra sem megoldott, ezért (a pedagógusok és az egyetemi oktatók többségének egyeztetett véleménye szerint) mielőbb szükség lenne az alábbi intézkedési terv megvalósítására:

- középiskolai tanításhoz is megfelelő, Bachelor/Master képzési rendszer létrehozása,
- a felvételi vizsga bevezetése minden zenei képzést folytató intézményben,

- a zeneoktatás önálló képzési területként történő elismerése,
- a konzervatóriumok („Conservatorio de Música”) és a zeneművészeti főiskolák („Conservatorio Superior de Música”) bevonása a tanárképzésbe,
- az oktató- és kutatómunka egymásra építése a zenei képzések minden szintjén.

Néhány egyetemen (főként a hallgatók nagy létszáma miatt) az általános oktatási mód az előadás – a hangszeres és a magánének-oktatás kisebb csoportokban vagy workshopban történik. A hallgatók a képzés utolsó két félévében, az iskolai gyakorlatokon fejleszthetik tanítási készségüket.

A zenetanári képzés végén nincs záróvizsga, az abszolutórium teljesítése egyben a diploma megszerzését is jelenti. Az állami iskolákban történő munkavállaláshoz viszont újabb felvételi vizsga („oposición”), majd egy éves gyakornoki tevékenység szükséges.

(Az 1.1.–1.2. táblázat és az 1. ábra az általános iskolai zenetanárképzés jelenlegi helyzetét szemlélteti.)

1.1. táblázat

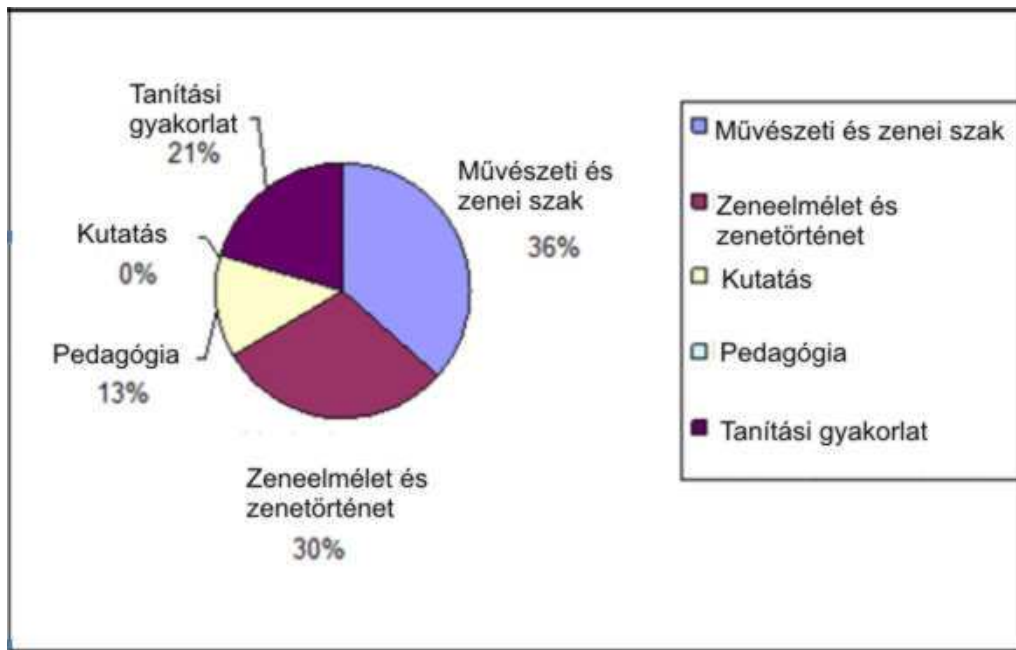
Tantárgycsoport	Tantárgy	Kötelező	Választható
Művészeti tárgyak	Gitár, Blockflöte, Orff-hangszerek, Hangszeres együttes, Karvezetés, Ritmusfejlesztés	X	
	Énekes műhely, Énekkar		X
Zeneelméleti és zenetörténet tárgyak	Zeneelmélet-szolfézs, Lapról éneklés / hallásgyakorlat, Zenetörténet, Spanyol népzene	X	

	Formatan, Multimédia (zenei informatika és filmzene), Akusztika, A zenekari repertoárismeret alapjai		X
Pedagógiai tárgyak	Zenetanítási módszertan, Iskolai gyakorlat	X	
	Iskolai hangszerek készítése		X

1.2. táblázat

Tantárgycsoport	Kötelező tárgyak óraszama	Választható tárgyak óraszama
Művészeti és zenei alapismeretek	250	105
Zeneelmélet és zenetörténet	170	120
Pedagógia	80	45
Iskolai tanítási gyakorlat	200	0

1. ábra

* **Hercz-Dorman Aliz** egyetemi adjunktus (tanszékvezető-helyettes ELTE-BTK Zenei Tanszék) doktori disszertációjának az a fejezete, amelyből a jelen számunkban idézünk, érdekes és tanulságos betekintést nyújt az európai országok zeneoktatási rendszerébe. A kutatómunkát a doktorjelölt szerző, dr. habil. Fehér Katalin CSc javaslatára kezdte el, és dr. Bodnár Gábor (DLA egyetemi docens, tanszékvezető, ELTE BTK Zenei Tanszék) szakmai irányításával fejezi be és készül műhelyvitájára. A téma aktualitását jelzi az is, hogy az ELTE BTK Zenei Tanszéke milyen nagyon fontosnak tartja az európai egyetemek közötti átjárhatóságot, különös tekintettel a náluk végzett nagyszámú hallgató okleveleinek külföldi egyetemeken történő elfogadása érdekében. (A Szerk. megj.)
